

**Препорука за Награду НК ICOM Србија за категорију музеј године:
Спомен-збирка Павла Бељанског**

Промовисање вредности националне културне баштине основа је за многобројне активности Спомен-збирке Павла Бељанског посвећене чувању и промоцији антологије југословенске модерне уметности прве половине 20. века. У нестабилној атмосфери пандемије током 2021. године, музеј је успешно обележио два јубилеја: шест деценија оснивања музеја и отварања за јавност (1961) и пет деценија постојања Меморијала уметника (1971).

Иновативност у приближавању модерне уметности особама свих узраста дошла је до изражаја кроз реализовање нових изложби, унапређење програма за младе и приступачности музеја. Остварено је више од 130 програма под слоганом „У најбољим годинама“. Изложбом „Ликови и личности: педесет година Меморијала уметника“ први пут у историји Спомен-збирке су приказани портрети и аутопортрети свих 35 аутора заступљених у колекцији Павла Бељанског. Гостујућом изложбом „Музички интермецо: колекција грамофонских плоча Павла Бељанског“ у Галерији САНУ, легат је у години јубилеја промовисан у Београду посебним искоракотом у излагачком концепту презентовања збирке грамофонских плоча, представљајући тако афинитете колекционара на пољу класичне музике. Пројектом регионалног карактера „Спомен-збирка Павла Бељанског и њен архитекта Иво Куртовић“, реализовани су прва изложба и друга публикација у историји уметности посвећене овом пројектанту институција културе.

Такође, новина у домаћој музејској пракси уведена је продукцијом видео-спота са тумачењем на знаковном језику, намењог глувој и наглувој деци, насталог на основу публикације Спомен-збирке „Први пут у музеју“. У оквиру пројекта „Музеј младих“, током истраживања за изложбу „Много јак лого знак“ организовану у сарадњи са средњом новосадском Школом за дизајн „Богдан Шупут“, осмишљен је препознатљив визуал два јубилеја за промо-материјале музеја у 2021. години. Едукативне активности посвећене младима добиле су највећу пажњу публике музејском представом „У огледалу муза“, чији циљ је да у години прославе јубилеја скрене пажњу јавности на пријатељске односе колекционара и уметника. Интерактивног карактера, ови музејски програми показали су одличан одзив не само тинејџерског узраста, већ су били привлачни посетиоцима свих старосних доби. Истовремено, новим, развојним музејским приступима одликују се пројекти Teach Art Learn English (TALE) и ChoreoChroma. Први је, према методологији учења енглеског језика, кроз нову етапу TALE Fast Forward развијан и пласиран и у другим музејима Србије, док је други, настао у сарадњи са партнерима из Луксембурга и Ротердама, обухватио процес преноса знања групе уметника и професионалаца у култури полазницима новосадских плесних школа у циљу њиховог повезивања са ликовним уметностима.

Мишљења сам да је током 2021. године Спомен-збирка Павла Бељанског својим радом допринела унапређењу музејске делатности, остајући доследна свом стратешком опредељењу: да чува, истражује, интерпретира и промовише антологију југословенског модернизма, као и архитектонских вредности зграде, према јасној визији колекционара. Укратко, да буде место учења и популаризације уметности и културе.

Из свих наведених разлога, Комисији за Награду Националног комитета ICOM Србија са задовољством препоручујем да подржи кандидатуру Спомен-збирке Павла Бељанског у категорији Музеј године, за 2021. годину.

Оливера Скоко, виши кустос, историчар уметности
Народни музеј Зрењанин